

Kontakt: Isabel Hillestad

e-mail: is@ipfe.org

Tlf: +47 02271211

IFP er en norsk datterorganisasjon av det spanske Instituto de Política Familiar (IPFE), som uavhengig av offentlige instanser, politiske partier eller religiøse organisasjoner arbeider for å fremme og forsvare familieinstitusjonen og dens medlemmer overfor samfunnet og overfor staten, ved å utføre analyser og komme med alternativer til og løsninger på de problemer familien i dag stilles overfor. IPFE har datterorganisasjoner i flere land i EU og i Latin-Amerika og har spesiell rådgivende status i FNs Økonomiske og Sosiale Råd.

Det kongelige barne- og likestillingsdepartement
Postboks 8036 Dep

Drammen, 14.8.09

0030 OSLO

UTTALELSE OM NOU 2009:5 FARSKAP OG ANNEN MORSKAP

IFP engasjerte seg mot den nye ekteskapsloven før den ble vedtatt i 2008 og ønsker derfor også å komme med en uttalelse om Farskapsutvalgets utredning *NOU 2009: 5 Farskap og annen morskap. Fastsettelse og endring av foreldreskap.*

IFPs utgangspunkt for engasjement mot den nye ekteskapsloven var og er fortsatt barnets beste. Den nye ekteskapsloven som gir lesbiske par adgang til kunstig befruktning har allerede fratatt de barn som fødes i slike forhold, muligheten til å ha kontakt med sin egen far i hele barndommen og oppveksten. I tillegg til denne fundamentale diskrimineringen, påføres disse barna ytterligere tap ved at de heller ikke får vokse opp med en stefar, fosterfar eller annen mannsperson i hjemmet

IFP ønsker å komme med en kommentar til utredningens kapittel 3 og punkt 11.7. I høringsbrevet fra Departementet av 30.3.09 bes det også om kommentar til punkt 14.3. Til dette har vi ingen kommentar.

Utredningens kapittel 3

Mandatet nevner: "utviklingen av familiemønstre" (1. avsnitt) og "dagens utvikling av familiemønstre" (3. avsnitt). Ikke noe sted i mandatet brukes betegnelsen "familie".

Utredningens kap. 3 definerer ikke begrepet *familie*, enda Menneskerettighetserklæringen artikkel 16,3 sier: "Familien er den naturlige og grunnleggende enhet i samfunnet og har krav på samfunnets og statens beskyttelse." Dette er ikke tatt med og drøftet verken i utredningens "verdimessige utgangspunkt" (Kap. 3) eller i "internasjonale konvensjoner" (Kap. 7).

Det at begrepet *familie* ikke er definert verken i mandatet eller i utredningen ser IFP som et meget svakt punkt ved utredningen, fordi det legger opp til at en hvilken som helst sammenslutning av mennesker som ønsker å kalle seg familie, vil måtte regnes som familie, og vil dermed kunne kreve rettigheter som før har vært forbeholdt mor-far-barn-relasjonen.

Mandatet nevner "barnets beste" som skal være et "grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn" (1. avsnitt). IFP savner i **utredningen** en mer normativ tydeliggjøring av hvilke "familiemønstre" som tjener "barns beste", ikke bare en deskriptiv omtale av hvordan mennesker lever sammen i vår tid. IFP håper jurister og lovgivere støtter *familien som den naturlige og grunnleggende enhet i samfunnet* i den tolkning man kan regne med at Menneskerettighetserklæringen legger til grunn. Denne familieforståelsen har i all forskning vist seg å være til barns beste.

IFP mener at begrepet "Barnets beste" har blitt en meget relativisert begrep som må vike for mange andre hensyn i utredningen. I Kap 3.1 side 30 kan vi lese:

Hensynet til barnets beste er imidlertid en mangeartet størrelse. Kunnskap fra utviklingspsykologien kan inngå som ett element, men når det gjelder rettslig regulering av hvem som skal regnes som foreldre, kommer man ikke forbi at det her dreier seg om konflikterende interesser og verdivalg. Retten til barnet, til frukten av det genetiske materialet man har avgitt, er en del av dette bildet. Hensynet til likestilling mellom mor og far, mellom gifte og ugifte og mellom par av samme og av forskjellig kjønn, utgjør andre deler av bildet.

Denne relativiseringen kommer også tydelig frem senere i samme teksten hvor vi leser:

Hensynet til "barnets beste" i bestemt form entall, etterspør hensynet til det individuelle barnet i den konkrete konteksten. Det sier noe om hva som skal være i fokus, og at barnets interesse i hvert fall skal være et hovedhensyn, og som utgangspunkt det avgjørende, i konflikt med andre hensyn, som hensynet til ulike voksne, likestilling, økonomi mv....Det er bred konsensus om en del grunnleggende verdier, og hva som er bra og viktig for alle barn, blant annet slik det kommer til uttrykk i Barnekonvensjonen. *Når enkeltregler skal utformes, er det likevel stort rom for ulike verdisyn, faglige og politiske oppfatninger, og de fleste kan framføres under en henvisning til barnets beste...Å balansere det individuelle mot det generelle, herunder de signalvirkninger man ønsker at loven skal gi, er alltid sentralt i lovgivning om barn.* (Vår utheving)

Slik IFP ser det, er det hensynet til voksnes påståtte rett til å skaffe seg barn og være foreldre, samt sosial-radikale verdier og politiske oppfatninger og føringer som har blitt satt i fokus i denne utredningen, ikke barnets beste.

Utredningens punkt 11.7

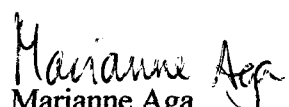
Så vidt IFP forstår dette punktet, går flertallet i utvalget inn for at lesbiske par skal få bruke anonyme sæddonorer i utlandet, for at barnet skal sikres to juridiske foreldre fra fødselen av, i det tilfelle at den biologiske moren dør under fødselen. Nåværende lov sier at "medmor" må stebarnsadoptere barnet. Når heteroseksuelle par bruker anonym donor i utlandet, blir den biologiske morens mann automatisk regnet som barnets far etter pater est-regelen. Men utvalget har tidligere hevdet at "barnets beste" er å kunne få vite sæddonors identitet. I dette

punktet fravikes dette kravet fordi det kan oppstå tilfeller der moren dør under fødselen. Hvor ofte skjer det i Norge? Det fødes kanskje 200-250 barn med anonym donorfar hvert år i Norge. Det er ikke riktig å frata disse barna muligheten til kunnskap om hvem faren er. IFP mener det går mot FNs barnekonvensjon art. 7 der barn har rett til, så langt det er mulig, å kjenne sine foreldre.

IFP-Norge mener den vedtatte reglen bør videreføres, og støtter derfor mindretallet i Farskapsutvalget på dette punktet.

Med vennlig hilsen

Isabel Hillestad (e.f.)
Leder

Marianne Aga
Informasjonsansvarlig